
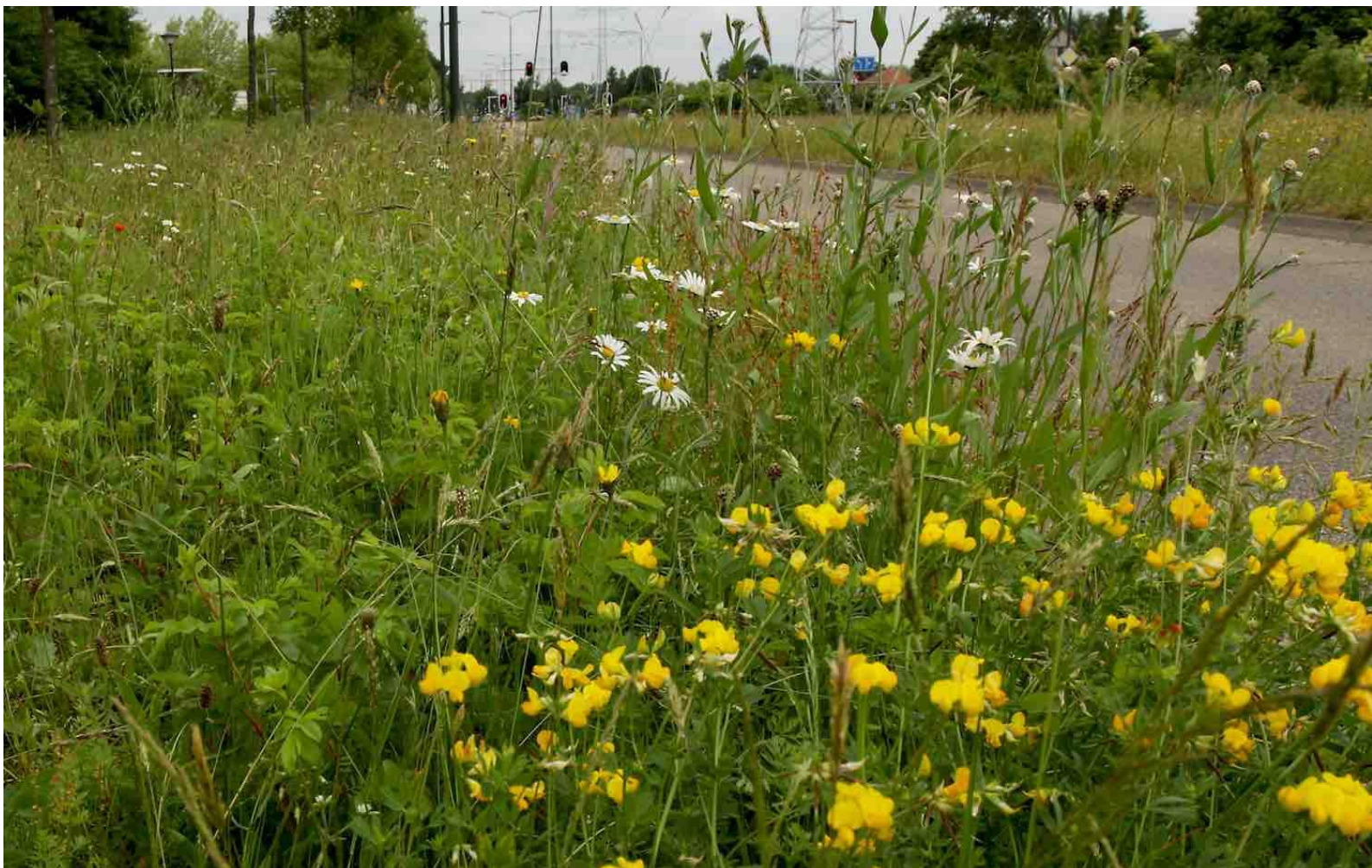

Documentnaam: CO2 Beleidsplan 2025
Datum: 01-02-2025
Versie: 1.0
Status: Definitief
Opgesteld door: M. van der Werf

Voor akkoord, namens de directie van Grootgroener B.V.	
Naam	J. Dekker
Datum	07-02-2025
Handtekening	

Inhoudsopgave

2.1	Bedrijfsvoering	4
2.2.1.	Bedrijfssamenvatting.....	4
2.2.2.	Bedrijfs grootte	4
2.2	Verantwoordelijkheid.....	5
2.3	Organisatorische grens.....	5
2.4	Basisjaar en rapportageperiode	5
2.5	Scope	6
2.6	Energiestromen	7
2.6.1.	Energiestromen van het bedrijf	7
2.7	Verbruik	7
2.7.1.	Totaal verbruik in 2024.....	7
2.7.2	Scope 3	8
2.7.3.	Totaal verbruik in 2024-1	8
2.7.4.	Totaal verbruik in 2024-2	9
2.7.5.	GHG verbrandingen en verbranding biomassa	9
2.7.6	Biogas uit vergisting	9
2.7.7.	Uitzonderingen.....	9
2.7.8.	Verdeling uitstoot.....	10
2.7.9.	Wijzigingen ten opzichte van het basisjaar	10
2.8	Kwantificeringsmethode	11
2.9	Verklaring ISO 14064-1.....	12
3.1	Reductiemogelijkheden.....	13
3.1.1.	Brandstof	13
3.1.2.	Scope 2	15
3.2	CO ₂ -reductie a.d.h.v. maatregelen	15
3.3.1.	Maatregelenplanning	15
3.3	CO ₂ -reductie	16
3.4	Eigen stellingname	18
3.5	Monitoring en afwijkingen	18
3.6	Plan – Do – Check – Act.....	18
4.1	Doel, doelgroepen en boodschap	19
4.2	Communicatiedoelstellingen en onderwerpen.....	21
4.3	Communicatiemomenten en middelen	22
4.4	Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	23
5.1	Onderzoek naar bestaande initiatieven	24
5.2	Deelname VHG Domeinadviesgroep Openbaar Groen.....	25

1. Inleiding

Grootgroener B.V. (hierna: GrootGroener) is bewust bezig met energiebesparing en het reduceren van de uitstoot van CO₂. Om onze inspanningen op het gebied van CO₂-reductie transparant te communiceren voldoet GrootGroener aan de eisen van de CO₂-prestatieladder. GrootGroener is in 2022 op niveau 5 van de ladder. Voor het bedrijf houdt dit in dat wij inzicht geven in de uitstoot van CO₂. Daarnaast zijn maatregelen omschreven om de hierna geformuleerde reductie doelstelling te halen, alle info is openbaar toegankelijk.

In dit document zijn de verschillende invalshoeken van het co₂-beleid uitgewerkt. In hoofdstuk 2, invalshoek A zijn de CO₂-emissies in kaart gebracht. Hoofdstuk 3, invalshoek B gaat concreet in op de maatregelen die als doel hebben om de CO₂ uitstoot te verminderen. Vervolgens gaat hoofdstuk 4, invalshoek C, in op de wijze waarop het beleid, doelstellingen en gerealiseerde verbeteringen ten aanzien van de CO₂-prestaties van GrootGroener worden gecommuniceerd, zowel intern (binnen de eigen organisatie) als extern. Tot slot beschrijft hoofdstuk 5, invalshoek D participatie de wijze waarop er invulling wordt gegeven aan het sector- en keteninitiatief.

2. Invalshoek A: Inzicht

De CO₂-emissies van GrootGroener zijn in dit rapport in kaart gebracht. Door het in kaart brengen van de emissies van GrootGroener streeft zij naar een certificering op de CO₂-Prestatieladder trede 5. De berekeningen per kalenderjaar worden in dit document weergegeven en afzonderlijk inzichtelijk gemaakt. Eventuele onderliggende data is als bijlage beschikbaar en te allen tijde op te vragen bij de directie van GrootGroener. Inhoudelijk is dit document opgesteld aan de hand van de door SKAO gestelde eisen en uitgangspunten. Een lijst met emissiefactoren is terug te vinden op de website www.co2emissiefactoren.nl. De certificering van trede 5 vraagt niet enkel om het inzicht in de belangrijkste energiestromen, maar ook om de wil om te reduceren. Hierbij is het uitgangspunt dat de CO₂ footprint conform de norm is en dat er kwantitatieve reductiedoelstellingen worden opgesteld en behaald. Hierbij ambieert GrootGroener ieder jaar een stap verder te kunnen rijken en haar footprint enigszins te kunnen reduceren.

2.1 Bedrijfsvoering

2.2.1. Bedrijfssamenvatting

GrootGroener is gevestigd aan de Vriezenveenseweg 57a in Wierden, het bedrijf heeft één vestiging. In Q4-2025 verwacht GrootGroener een nieuwe locatie op het bedrijvenpark Oosterweilanden te Vriezenveen te betrekken.

Het werkgebied van GrootGroener ligt globaal 50 kilometer rond het bedrijf. De werkzaamheden die Grootgroener uitvoert liggen hoofdzakelijk in de groenvoorziening. GrootGroener voert diensten uit voor overheden, semi-overheden en bedrijven. GrootGroener is actief binnen de volgende werkvelden:

- Realisatie en onderhoud Openbare Ruimte;
- Realisatie en onderhoud Sportvelden;
- Realisatie en onderhoud Tuinen en terreinen;
- Bestrijding Eikenprocessierups.

2.2.2. Bedrijfs grootte

De CO₂-emissie-inventarisatie voor de bedrijfsvoering heeft aangetoond dat GrootGroener een totale uitstoot heeft van 492 ton CO₂ per jaar. Door deze inventarisatie kan GrootGroener geclassificeerd worden als kleinbedrijf, overeenkomstig de uitgangspunten van het Handboek 3.1.

Een overzicht van het materieel dat wordt ingezet door GrootGroener is weergegeven in onderstaande tabel:

Materieelgroep	Toelichting	Aantal
Aanhangers	Inclusief actiewagens	14
Branders	Werktuigdragers / tractoren met onkruidbrander / heteluchtmaschine	11
Dieseltank	Dieseltank bedrijfspand	2
EPR	Boomnevelspuit EPR	9
EPR	Zuigunit EPR	30
Handmachines	Bosmaaiers, motorkettingzagen, bladblazers	98
Kranen en heftrucks	Mobiele kraan, minikraan, heftruck	4
Maaimachines	Zelfrijdende maaimachines	10
Maaimachines	Getrokken maaimachines	3
Tractoren	Tractoren	11
Voertuigen	Bestelbussen, auto's etc.	21
Werktuigen	Werktuigen t.b.v. tractoren/werktuigdragers/kranen	65

2.2 Verantwoordelijkheid

De volgende persoon is verantwoordelijk voor de rapportage van de CO₂-emissie inventaris:

Naam: J. Dekker

Functie: Bedrijfsleider

2.3 Organisatorische grens

GrootGroener maakt deel uit van een groep, namelijk Grootgroener Groep B.V. Al het materieel dat onderdeel uitmaakt van GrootGroener opgenomen in deze rapportage. GrootGroener is het enige bedrijf binnen de groep dat gecertificeerd is voor de CO₂-prestatieladder.

2.4 Basisjaar en rapportageperiode

De inventarisatie van emissies is door GrootGroener voor het eerst uitgevoerd in 2020, dit jaar wordt dan ook gezien als het basisjaar.

Deze rapportage is opgesteld over 2024. De rapportageperiode is gedurende het fiscale boekjaar. Dit boekjaar loopt van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024.

2.5 Scope

Voor een goede afbakening van de scope wordt er gebruik gemaakt van de scope indeling conform Handboek 3.1 van de CO₂-Prestatieladder. In dit handboek wordt onderscheid gemaakt tussen drie niveaus en 2 categorieën, te weten directe en indirecte emissies.

Scope 1: Directe CO₂-uitstoot

CO₂-uitstoot veroorzaakt door bronnen die eigendom zijn van de organisatie. Zoals verwarming van het kantoor, het wagenpark of uitstoot veroorzaakt door en afkomstig uit chemische productieprocessen.

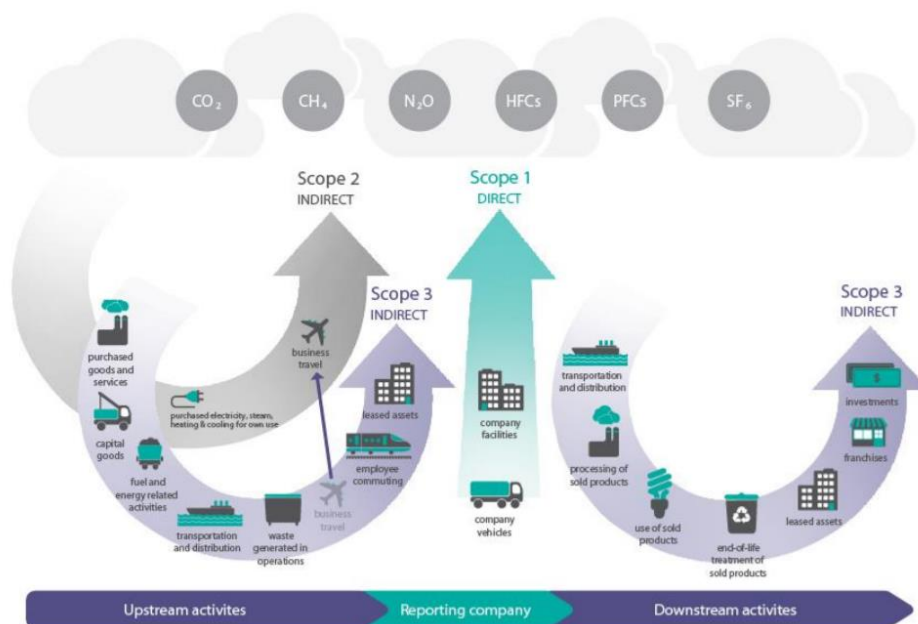
Scope 2: Indirecte CO₂-uitstoot of elektriciteit

CO₂-uitstoot veroorzaakt door het inkopen/verbruiken van elektriciteit. Deze vorm van uitstoot wordt veroorzaakt waar de stroom gegenereerd wordt.

Scope 3: Andere indirecte CO₂-uitstoot

In Scope 3 is een optionele categorie worden alle andere indirecte CO₂-emissies betrokken. Deze uitstoot valt toe te rekenen aan bedrijfsactiviteiten waar het bedrijf geen directe invloed op heeft, maar waar de organisatie wel verantwoordelijk voor is omdat ze worden veroorzaakt door de bedrijfsactiviteiten.

Figuur 1 geeft de afbakeningsgrenzen visueel weer

Figuur 1: CO₂-Prestatieladder scopediagram

2.6 Energiestromen

2.6.1. Energiestromen van het bedrijf

Voor GrootGroener zijn de energiestromen als volgt geïdentificeerd, volgens de scope indeling van Handboek 3.1 van de CO₂ Prestatieladder.

Scope 1	
Mobiele werktuigen en werkbussen	Werktuigen (diesel)
	Werktuigen (HVO20)
	Werktuigen (HVO100)
	Werktuigen (Euro 95)
	Werktuigen (Euro 98)
	Werktuigen (LPG)
	Werktuigen (CNG)
	Smeeroliën
	Alkylaatbenzine 2T/4T
Scope 2	
Elektriciteit	Ingekochte grijze stroom
Business Travel	
Personenvervoer	Voertuigkilometers privéauto's

2.6.2. Projecten

Er zijn in 2024 geen projecten gestart of afgerond waarop CO₂-gerelateerd gunningsvoordeel is verkregen.

2.7 Verbruik

2.7.1. Totaal verbruik in 2024

In de onderstaande tabel staan alle CO₂-emissies weergegeven van het jaar 2024.

		Scope 1		
	Thema	2024	kg CO ₂ /eenheid	Resultaat
Werktuigen en werkbussen	Diesel	37.591,23	3,256	122,4
	HVO20	87.275,30	2,653	231,5
	HVO100	144,98	0,347	0,1
	LPG	50.990,73	1,802	91,9
	CNG	341,22	2,608	0,9
	Euro 95	5.598,92	2,821	15,8
	Euro 98	3.481,60	2,821	9,8
	Alkylaatbenzine 2T	1980,00	2,821	5,6
	Alkylaatbenzine 4T	315,00	2,821	0,9
	Smeeroliën	1.066,31	3,305	3,2
Subtotaal				482,1 ton
		Scope 2		
Elektraverbruik pand	Elektriciteit	3.479,71	0,536	1,9
Elektraverbruik elektrische auto	Elektriciteit	5.043,93	0,536	2,7
Subtotaal				4,6 ton
		Business travel		
Voertuigkilometers privéauto's	Personenvervoer	42.478,50	0,193	8,2
Subtotaal				8,2 ton
Totaal				495 ton

2.7.2 Scope 3

In onderstaande tabel zijn de scope 3 emissies over 2024 weergegeven. De scope 3 emissies zijn opgesteld op basis van het Kwaliteitsmanagement plan CO₂ prestatieladder d.d. 31-01-2025.

Scope 3 (in tonnen CO ₂)				
Thema	2024	Eenheid	kg CO ₂ /eenheid	Resultaat
Drinkwater	159,00	M3	0,298	0,05
Woon-werkverkeer	204.847,79	Km	0,193	39,54
Papierafval	0,00	Kg	1,21	0,00
Groenafval	60.500,00	Kg	1,02	61,71
Puinafval	0,00	Kg	0,02	0,00
Ongesorteerd afval	68.060,00	Kg	0,094	6,40
Totaal				107,70 ton CO₂

2.7.3. Totaal verbruik in 2024-1

In de onderstaande tabel staan alle CO₂-emissies weergegeven van het eerste halfjaar van 2024:

		Scope 1		
	Thema	2024-1	kg CO ₂ /eenheid	Resultaat
Werktuigen en werkbussen	Diesel	15.922,03	3,256	51,8
	HVO20	40.138,16	2,653	106,5
	LPG	19.100,75	1,802	34,4
	Euro 95	2.622,29	2,821	7,4
	Euro 98	1.749,20	2,821	4,9
	Alkylaatbenzine 2T	540,00	2,821	1,5
	Alkylaatbenzine 4T	0,00	2,821	0
	Smeeroliën	283,42	3,305	0,9
Subtotaal				207,5 ton
		Scope 2		
Elektraverbruik pand	Elektriciteit	1009,53	0,536	0,5
Elektraverbruik elektrische auto	Elektriciteit	1950,54	0,536	1,0
Subtotaal				1,5 ton
		Business travel		
Voertuigkilometers privéauto's	Personenvervoer	22.264,10	0,193	4,3
Subtotaal				4,3 ton
Totaal				213,3 ton

2.7.4. Totaal verbruik in 2024-2

In de onderstaande tabel staan alle CO₂-emissies weergegeven van het tweede halfjaar van 2024:

		Scope 1		
	Thema	2024-2	kg CO ₂ /eenheid	Resultaat
Werktuigen en werkbussen	Diesel	21.669,20	3,256	70,6
	HVO20	47.137,14	2,653	125,1
	HVO100	144,98	0,347	0,1
	LPG	31.889,98	1,802	57,5
	CNG	341,22	2,608	0,9
	Euro 95	2.976,63	2,821	8,4
	Euro 98	1.732,40	2,821	4,9
	Alkylaatbenzine 2T	1440,00	2,821	4,1
	Alkylaatbenzine 4T	315,00	2,821	0,9
	Smeeroliën	782,89	3,305	2,4
	Subtotaal			
		Scope 2		
Elektraverbruik pand	Elektriciteit	2470,18	0,536	1,3
Elektraverbruik elektrische auto	Elektriciteit	3093,39	0,536	1,7
Subtotaal				3,0 ton
		Business travel		
Voertuigkilometers privéauto's	Personenvervoer	20.214,40	0,193	3,9
Subtotaal	Personenvervoer			3,9 ton
Totaal				281,50 ton

2.7.5. GHG verbrandingen en verbranding biomassa

De verbranding van biomassa en de binding van CO₂ (broeikasverwijdering) heeft in 2024 niet plaatsgevonden GrootGroener.

2.7.6 Biogas uit vergisting

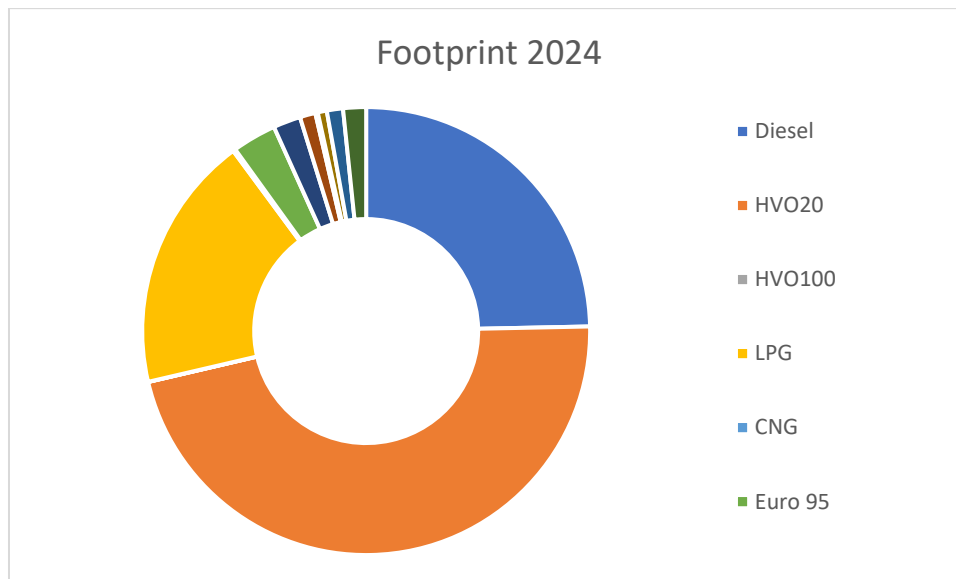
De productie en het verbruik van biogas door middel van vergisting heeft in 2024 niet plaatsgevonden bij GrootGroener.

2.7.7. Uitzonderingen

Er zijn op dit moment geen uitzonderingen.

2.7.8. Verdeling uitstoot

In onderstaande tabel is de verdeling in uitstoot over 2024 te zien:

Energiebeoordeling

De CO₂-uitstoot van mobiele werktuigen en werkbussen (scope 1) vormt met 97,4% veruit het grootste aandeel in de totale uitstoot. Binnen deze categorie zijn voertuigen die diesel (24,73%) en HVO (46,79%) verbruiken de grootste bronnen van emissies, samen goed voor 71,52% van de uitstoot. LPG volgt met 18,57%, terwijl het verbruik van Euro 95 en Euro 98 respectievelijk 3,19% en 1,98% bijdraagt. Alkylaatbenzine 2T en 4T vertegenwoordigen respectievelijk 1,13% en 0,18% van de totale uitstoot.

Zakelijke kilometers gereden met privéauto's dragen 1,66% bij aan de totale uitstoot. Gas is niet langer onderdeel van de CO₂-footprint. In 2024 was de ingekochte elektriciteit verantwoordelijk voor 0,93% van de totale uitstoot.

2.7.9. Wijzigingen ten opzichte van het basisjaar

Sinds 2021 verbruikt GrootGroener geen gas meer. Het bedrijf opereert sindsdien volledig gasloos en zal dit beleid in de komende jaren voortzetten. Hierdoor maakt gas geen deel meer uit van de CO₂-footprint. Halverwege 2020 heeft GrootGroener zonnepanelen geïnstalleerd. Omdat deze in dat jaar nog niet volledig operationeel waren, werd in 2020 nog stroom ingekocht. In 2021 waren de zonnepanelen volledig in gebruik, waardoor er meer stroom werd teruggeleverd aan het net dan verbruikt. Dankzij de aanwezigheid van een warmtepomp heeft GrootGroener in 2021 geen gas of stroom verbruikt. Echter, door de aanschaf van elektrische voertuigen in 2022, 2023 en 2024 is het elektriciteitsverbruik aanzienlijk gestegen. Hierdoor kan GrootGroener niet langer als energieneutraal worden beschouwd.

2.8 Kwantificeringsmethode

Voor het kwantificeren van de CO₂-emissie van 2024 is het document: 'Berekening footprint 2024.xlsx' gebruikt. Om de energiestromen om te rekenen naar CO₂-uitstoot is gebruik gemaakt van de kengetallen uit de lijst CO₂ Emissiefactoren (www.co2emissiefactoren.nl). Deze lijst CO₂-emissiefactoren is ontstaan uit een samenwerking tussen diverse partijen en is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Hiervoor is gekozen omdat dit een eenvoudige en goedkope methode is.

Er is gebruik gemaakt van de meest recente lijst van emissiefactoren die op de website van CO₂-emissiefactoren gepubliceerd stond. Jaarlijks bij het opstellen van de footprint wordt gebruik gemaakt van de meest actuele lijst van emissiefactoren en wordt waar nodig aangepast. De verbruikscijfers zijn in kaart gebracht door het gebruik van inkoopfacturen en leveringsoverzichten van de leveranciers.

Zoals hierboven aangegeven zijn de verbruikscijfers in kaart gebracht aan de hand van de facturen. Het verbruik zou enigszins af kunnen wijken van de werkelijkheid. Dit heeft te maken met het feit dat niet alle voorraden bekend zijn. Er wordt dus vanuit gegaan dat de ingekochte diesel gelijk is aan het verbruik.

Externe verificatie van de inventaris: in 2021, 2022, 2023 en 2024 heeft er een externe verificatie plaatsgevonden van de inventaris.

Onzekerheden: Zoals hierboven aangegeven zijn de verbruikscijfers in kaart gebracht aan de hand van de facturen. Het verbruik zou enigszins af kunnen wijken van de werkelijkheid. Dit heeft te maken met het feit dat niet alle voorraden bekend zijn. Er wordt dus vanuit gegaan dat de ingekochte diesel gelijk is aan het verbruik.

2.9 Verklaring ISO 14064-1

Deze emissie inventaris is opgesteld volgens de eisen uit paragraaf §9.3.1 van de ISO 14064-1. In de onderstaande tabel is een overzicht gemaakt hoe de eisen van de ISO-norm verwerkt zijn in dit rapport.

Hoofdstuk in ISO 14064-1 §9.3.1 GHG	Eisnummer ISO 14064-1 §9.3.1 GHG	Paragraaf in rapport	Rapportage-eis
	A	§ 2.1	Beschrijving van de rapporterende organisatie
	B	§ 2.2	Verantwoordelijke personen voor het rapport
	C	§ 2.4	Periode waarover organisatie rapporteert
4.1	D	§ 2.3	Documentatie van de organisatorische grenzen
4.2.2	E	§ 2.7	Documentatie van genoemde organisatorische grenzen en bijbehorende criteria
4.2.2	F	§ 2.7.1	Directe GHG emissies gescheiden in ton CO ₂
4.3.1	G	§ 2.7.2	Beschrijving van CO ₂ uitstoot door biomassa
4.2.3	H	§ 2.7.2	Verklaring voor het uitsluiten van GHG-bronnen en -putten
5.3.1	I	§ 2.7	Indirecte GHG-emissies gerapporteerd in tonnen CO ₂ afkomstig elektriciteit, hitte of stoom
5.3.2	J	§ 2.7.5	GHG-emissie-inventaris basis jaar
4.3.3	K	§ 2.7.5	Verklaring veranderingen en nacalculaties basisjaar
4.3.3	L	§ 2.8	Referentie of beschrijving van berekenmethode met argumentatie voor keuze
4.3.5	M	§ 2.7.5	Verklaring voor verandering in berekenmethode t.o.v. andere jaren
5.4	N	§ 2.8	Referentie of documentatie van gebruikte GHG-emissiefactoren of verwijderingsfactoren
	O	§ 2.8	Beschrijving impact van onzekerheden op accuraatheid GHG emissies en verwijderdata
	P	§ 2.9	Een verklaring dat het rapport volgens ISO 14064-1 §9.3.1 is opgesteld
	Q	n.v.t.	Een verklaring dat het rapport is geverifieerd incl. type verificatie.
	R	§ 1	Opmerking dat emissie inventaris is gemaakt in overeenstemming met NEN-EN-ISO 14064-1:2019
	S	n.v.t.	Opmerking dat emissie inventarisatie is geverifieerd incl. type verificatie
	T	n.v.t.	de GWP-waarden die bij de berekening zijn gebruikt, evenals hun bron

3. Invalshoek B: Reductie

Dit hoofdstuk richt zich op invalshoek B: Reductie. In eerdere versies van dit document werden de reductiedoelstellingen geformuleerd voor eind 2024 ten opzichte van het basisjaar 2020. In de geactualiseerde versie van het beleidsplan voor 2025 zijn de reductiedoelstellingen vastgesteld tot en met het kalenderjaar 2028. Voor de CO₂-Prestatieladder wordt voldaan aan de eisen van prestatieniveau 5. In dit hoofdstuk worden de reductiemogelijkheden voor de periode 2025-2028 beschreven (§3.1), de maatregelenplanning voor 2021-2028 vastgelegd (§3.2) en de reductiedoelstelling geformuleerd (§3.3). Daarnaast komen de volgende onderdelen aan bod: Eigen stellingname (§3.4), Monitoring en afwijkingen (§3.5) en de Plan-Do-Check-Act-cyclus (§3.6).

3.1 Reductiemogelijkheden

Voordat de reductiemogelijkheden werden onderzocht, is eerst een emissie-inventaris opgesteld om een helder overzicht te krijgen van alle energiestromen en de bijbehorende uitstoot. Op basis van deze inventaris is het mogelijk om gericht en effectief de reductiemogelijkheden te verkennen. Daarbij is onder andere gebruik gemaakt van de lijst met maatregelen die beschikbaar is op de website van de SKAO.

3.1.1. Brandstof

GrootGroener zal de komende jaren de volgende maatregelen uitvoeren om het brandstofverbruik te reduceren:

- **Toepassen duurzame dieselbrandstof** – toepassen HVO (Hydrotreated Vegetable Oil) diesel voor de mobiele werktuigen en werkbussen. Er wordt diesel ingekocht met 20% HVO en met 100% HVO.

Voortgang 2023: Begin 2022 zijn de resultaten van het gebruik van HVO20 geëvalueerd met de directie en de werkplaats. Conclusie is dat het gebruik van HVO20 geen negatieve effecten heeft gehad op het technisch functioneren van het materieel van GrootGroener. Daarom is besloten alle leveringen van diesel op de bedrijfslocatie in Wierden (centrale dieseltank) uit te voeren met HVO20. Van alle ingekochte diesel is circa 75% ingekocht als HVO20. Het overige deel van het aandeel diesel is retail aangekocht (aan de pomp, verspreid over de projectlocaties). Op de meeste locaties is het nog niet mogelijk om HVO te tanken.

De geplande doelstelling voor 2022 is ruimschoots behaald. Voor de periode 2023 t/m 2024 streeft GrootGroener erna om de leveringen van brandstof op de bedrijfslocatie voort te zetten met HVO20. Indien mogelijk worden medewerkers ook gemotiveerd om HVO Retail te tanken.

Voortgang 2024: de leveringen van HVO20 in 2023 zijn op dezelfde manier voortgezet als in 2022. Alle brandstofleveringen aan de centrale dieseltank zijn volledig (100%) als HVO20 ingekocht. Ook in 2023 waren er geen grote veranderingen in het aanbod van HVO20 op de retailmarkt. Medewerkers worden actief aangemoedigd om HVO20 te tanken bij de pomp.

Voortgang 2025: de leveringen van HVO20 in 2024 zijn op dezelfde manier voortgezet als in 2023. Alle brandstofleveringen aan de centrale dieseltank zijn volledig (100%) als HVO20 ingekocht. Ook in 2024 waren er geen grote veranderingen in het aanbod van HVO20 op de retailmarkt. Medewerkers worden actief aangemoedigd om HVO20 te tanken bij de pomp. Om de reductiedoelstellingen ambitieus te houden voor de komende jaren heeft GrootGroener besloten het gebruik van HVO100 te implementeren. HVO100 kent een significant lagere footprint dan HVO20. De herziene reductiedoelstelling zijn opgenomen in (§3.3).

- **Aanschaf van accu gereedschap.** In 2024 is 90% van de handmachines elektrisch. Op dit moment is dit ongeveer 40%. Door deze maatregel wordt de emissie (deels) verplaatst van scope 1 naar scope 2.

Voortgang 2023: De directie van GrootGroener heeft besloten om vanaf 1 januari 2023 geen motorisch handgereedschap meer aan te schaffen. Investerings die voor 31 december 2022 zijn gedaan worden niet verkocht maar worden tot restlevensduur ingezet binnen het bedrijf. In januari 2023 zijn er door GrootGroener vier elektrische grondboren aangeschaft.

Voortgang 2024: Ook in 2024 is al het aangekochte handgereedschap elektrisch aangedreven ingekocht. Voorbeelden van aangeschafte handgereedschappen/handmachines zijn bladblazers en heggenscharen. Bosmaaiers en kettingzagen maken binnen het assortiment van de leverancier nog geen onderdeel uit van het gevraagde professionele assortiment. Gedurende 2024 worden er diverse pilots uitgevoerd met accu-bosmaaiers en motorkettingzagen om te komen tot meest geschikte/betrouwbare merk en leverancier. Tevens is er begin 2024 een elektrische triplaat aangeschaft. Deze triplaat zal in april 2024 worden uitgeleverd door Visser Assen.

Voortgang 2025: Ook in 2024 is al het aangekochte handgereedschap elektrisch aangedreven ingekocht. Voorbeelden van aangeschafte handgereedschappen/handmachines zijn bosmaaiers (lichte uitvoering), bladblazers en heggenscharen. Bosmaaiers (zware uitvoering) en kettingzagen maken binnen het assortiment van de leverancier nog geen onderdeel uit van het gevraagde professionele assortiment. De elektrische triplaat is in april 2024 geleverd door Visser Assen.

- **Aanschaf van één elektrisch voertuig.** Door deze maatregel wordt de emissie verplaatst van scope 1 naar scope 2.

Voortgang 2023: In februari 2022 heeft GrootGroener één elektrisch voertuig aangeschaft. In het basisjaar heeft dit voertuig circa 55.000 kilometer verreden.

Voortgang 2024: In het tweede jaar heeft dit voertuig circa 50.000 kilometer verreden.

Voortgang 2025: In het derde jaar heeft dit voertuig circa 48.000 kilometer verreden.

- **Het nieuwe draaien.** Cursus het nieuwe draaien aanbieden aan machinisten binnen het bedrijf. Dit betreft een maatregel uit scope 1.

Voortgang 2023: deze cursus heeft nog niet plaatsgevonden. Deze cursus zal in 2023 worden ingepland door GrootGroener.

Voortgang 2024: deze cursus heeft nog niet plaatsgevonden. Deze cursus zal in 2024 in ieder geval worden geïnitieerd als een toolbox over het beperken van brandstofgebruik.

Voortgang 2025: deze cursus heeft nog niet plaatsgevonden; de cursus werd op 28 januari 2025 als toolbox aangeboden binnen GrootGroener.

- **Aanschaf van een elektrische grasmaaier** – de aanschaf van een accu zero turn maaier. Door deze maatregel wordt de emissie verplaatst van scope 1 naar scope 2.

Voortgang 2023: In het voorjaar heeft GrootGroener pilots gedraaid met het gebruik van een elektrische grasmaaier. Gebleken dat de actieradius en/of de aanschafwaarde niet voldoende toereikend zijn voor het gebruik van een elektrische grasmaaier in de openbare ruimte. Voor GrootGroener is het van belang dat een machine minimaal 7 uur productief kan draaien op de werklocatie. Ook mag de aanschafwaarde maximaal 25% hoger liggen dan de aanschafwaarde van motorische maaimachines.

Voortgang 2024: In 2023 is onderzoek gedaan naar de aanschaf van een maaimachine die voldoet aan de bovenstaande criteria. Het resultaat van dit onderzoek is dat er nog geen passend aanbod op de markt is dat kan voldoen aan de gestelde eisen. Op maandag 8 april 2024 staat er een demo gepland georganiseerd door Zwienenberg Markelo. Tijdens de demo wordt een elektrische zero turn maaier van het merk Toro gedemonstreerd.

Voortgang 2025: De resultaten van de demo gaven aan dat de machine nog niet geschikt is voor professioneel gebruik. Daarom is besloten om in 2025 geen elektrische grasmaaier aan te schaffen. Er is gekozen om in 2026 deel te nemen aan een nieuwe demo, waarna de resultaten van deze demo opnieuw geëvalueerd zullen worden.

- **Aanschaf van een gps-toestel.** Dit betreft een maatregel uit scope 1.
Voortgang 2023: Deze maatregel is uitgevoerd in 2021. Sinds 2021 worden projecten op basis van GPS-coördinaten in de praktijk uitgezet.
Voortgang 2024: er geen relevante wijzigingen.
Voortgang 2025: er geen relevante wijzigingen.

3.1.2. Scope 2

- **Beperken voertuigkilometes elektrische auto** – In 2022 is er circa 50.000 kilometer zakelijk verreden met de elektrische auto. Hiervoor was circa 15.000 kWh benodigd (inschatting). Doelstelling is om de zakelijke kilometers, en daarbij ook de footprint, te verminderen. Door hybride te werken en vergaderingen digitaal te laten plaatsvinden kunnen de voertuigkilometers worden beperkt. Het doel voor 2023 is om de voertuigkilometers minimaal 10% te beperken.
Voortgang 2024: in het basisjaar (09-02-2022 t/m 08-02-2023) is er circa 55.000 kilometer verreden. In het tweede jaar (09-02-2023 t/m 08-02-2024) is er circa 50.000 kilometer verreden, een reductie van circa 9%. Hiermee is nog niet voldaan aan de doelstelling. De doelstelling voor het derde jaar blijft gehandhaafd op 10%.
Voortgang 2025: in het basisjaar (09-02-2022 t/m 08-02-2023) is er circa 55.000 kilometer verreden. In het derde jaar (09-02-2024 t/m 08-02-2025) is er circa 48.000 kilometer verreden, een reductie van circa 13%. Hiermee is nog niet voldaan aan de doelstelling. De doelstelling voor het derde jaar blijft gehandhaafd op 10%.
- **Energieneutraal bedrijfspand.** In 2025 start GrootGroener met de bouw van een eigen bedrijfspand. Dit bedrijfspand zal naar verwachting begin 2026 in gebruik worden genomen. De daken van het bedrijfspand zullen worden voorzien van zonnepanelen. Doelstelling is om met deze zonnepanelen het bedrijf te voorzien van de benodigde elektra en hiermee scope 2 weer energieneutraal te stellen.

3.2 CO₂-reductie a.d.h.v. maatregelen

3.3.1. Maatregelenplanning

Onderstaande tabel geeft inzicht in welke maatregelen in welk kalenderjaar worden voorbereid en/of worden uitgevoerd. Sommige maatregelen zijn eenmalig of worden in stappen uitgevoerd, andere maatregelen zijn doorlopend.

Maatregel	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Toepassen duurzame dieselbrandstof HVO20								
Toepassen duurzame dieselbrandstof HVO100								
Aanschaf van accu gereedschap								
Aanschaf van een elektrische triplaat								
Aanschaf van één elektrisch voertuig								
Toolbox het nieuwe draaien								
Elektrische grasmaaier						demo		
Gps-toestel								
Beperken voertuigkilometers elektrische auto								
Energieneutraal bedrijfspand								

3.3 CO₂-reductie

In hoofdstuk 3.1 zijn maatregelen genoemd om uitstoot van CO₂ te beperken. Deze maatregelen zijn zowel voor de korte- als voor de lange termijn opgesteld. Deze planning is vastgelegd in paragraaf 3.2. In deze paragraaf worden de maatregelen verder geconcretiseerd. De verwachte reductie a.d.h.v. maatregelen wordt per maatregel beschreven.

- **Toepassen duurzame dieselbrandstof:** door het toepassen van biodiesel (HVO) kan een maximale reductie van circa 90% worden gerealiseerd. GrootGroener kiest ervoor om 20% HVO toe te passen (vanaf 2023). Door het toepassen van HVO verwacht GrootGroener een reductie van 27% op het dieselvebruik te kunnen realiseren. In 2020 was de uitstoot door het verbruik van diesel 209 ton. Een rekenvoorbeeld over 2020 toont aan dat GrootGroener in een vergelijkbaar jaar circa 56 ton kan reduceren.

Voortgang 2023: tijdens de externe verificatie van 2022 is gebleken dat de emissiefactor die werd toegepast werd voor HVO te laag was gehanteerd. De correcte emissiefactor voor HVO20 is 2,841 kg CO₂/eenheid. Dit betreft een reductie van circa 13%. In 2022 is er 72.370 liter HVO20 ingekocht. Door de inkoop van HVO heeft GrootGroener een reductie van 30,6 ton CO₂ weten te realiseren.

Voortgang 2024: in 2023 is ervoor gekozen om de Co₂-emissiefactor (kg Co₂/ltr) gekoppeld aan HVO20 van de producteigenschappen van de leverancier toe te passen. De producteigenschappen zijn openbaar toegankelijk gepubliceerd door Avia. In onderstaande tabel is een knipsel van deze producteigenschappen opgenomen:

	Diesel	HVO20
Co ₂ -reductie	0%	18%
Co ₂ -emissiefactor (kg Co ₂ /ltr)	3,230	2,653
Reductie van PM (fijnstof)	0%	7%
Reductie van HC (roet)	0%	6%
Reductie van NO _x	0%	2%
Reductie van CO	0%	5%
Zwavelgehalte (ppm)	<10	<10
Dichtheid	820 – 845	820 – 845
Cetaangetal	>51	>57
Viscositeit (mm ² /s@40C)	2,0 – 4,5	2,0 – 4,5
Aromaten	<8,0%	<6,5%
Biologisch afbreekbaar	0%	20%

Avia garandeert een reductie van 18% bij het toepassen van HVO20 ten opzichte van Diesel. In 2023 is er circa 68.000 liter HVO20 ingekocht. Dit staat gelijk aan de uitstoot van 180,2 ton CO₂. Door het toepassen van HVO20 is op basis van de afname in 2023 een reductie van 39 ton CO₂ gereduceerd. Dit komt neer op een reductie van 9,5% op de totale footprint.

Voortgang 2025: Om de reductiedoelstelling ambitieus te waarborgen, heeft de directie van GrootGroener besloten om HVO100 in te zetten als maatregel voor emissiereductie. HVO100 heeft een emissiefactor van 0,347 kg CO₂-eq per eenheid. Deze maatregel resulteert in een reductie van 89% ten opzichte van B7 en 87% ten opzichte van HVO20.

De doelstelling is om in 2028 15% van het dieselgebruik (HVO20 en B7) te vervangen door HVO100. De volgende geplande stappen worden hierbij gehanteerd: in 2026 wordt 5% van het dieselgebruik vervangen door HVO100, in 2027 10%, en in 2028 15%.

- **Aanschaf van accu gereedschap:** de uitstoot van handgereedschap ligt op circa 4 ton. De doelstelling is om in 2024 90% van het handgereedschap elektrisch te laten draaien. Jaarlijks zal ongeveer 15% van het handgereedschap worden vervangen worden door elektrisch accu gereedschap. Jaarlijks zal de uitstoot met circa 1 ton dalen. De reductie van de elektrische triplaat zal zich beperken tot enkele draaiuren per jaar en daardoor niet noemenswaardig ten opzichte van de reductie.

- **Aanschaf van één elektrisch voertuig:** door de aanschaf van een elektrisch voertuig kan de uitstoot van één bestelbus gecompenseerd worden. De gemiddelde uitstoot van een bestelbus ligt op circa 3 ton per jaar.
- **Het nieuwe draaien:** Het Nieuwe Draaien is een efficiënte werkstijl van? grondverzetmachines. De werkstijl is te vergelijken met Het Nieuwe Rijden voor auto's en vrachtwagens. Door slimmer om te gaan met een machine, kan een machinist 5 tot 10 procent besparen op het brandstofverbruik.
- **Aanschaf van een elektrische grasmaaier** door de aanschaf van een elektrische aangedreven maaier kan de uitstoot ten opzichte van een grasmaaier met een verbrandingsmotor gecompenseerd worden. De gemiddelde uitstoot van een grasmaaier ligt op circa 2 ton per jaar.
- **Aanschaf van een gps-toestel** GrootGroener zal een gps-toestel aanschaffen om zo de aanlegwerkzaamheden efficiënter te kunnen uitvoeren. Door de inzet van het toestel kunnen de werkzaamheden nauwkeurig worden uitgevoerd, waardoor onnodige draaiuren bespaard blijven. De reductie en de efficiënte van deze maatregel is lastig in te schatten. Hierdoor wordt er een verwachte reductie van 0,5 ton gerealiseerd.

Doelstelling vanaf 2021

Cumulatief zullen de maatregelen op het gebied van brandstof een reductie van 26% kunnen opleveren. Het is echter belangrijk op te merken dat sommige maatregelen elkaar kunnen beïnvloeden. Daarom wordt er een realistische reductiedoelstelling van 20% op het brandstofverbruik in 2024 gehanteerd. Vanaf 2025 zal deze doelstelling gehandhaafd blijven.

Doelstelling vanaf 2025 scope 1

Zoals eerder beschreven, zal in 2028 15% van het dieselgebruik (B7 en HVO20) worden vervangen door HVO100. Op dit moment vormt het dieselgebruik ruim 71% van de totale uitstoot binnen de organisatie. Cumulatief kwam dit in 2024 neer op 353,9 ton CO₂, wat overeenkomt met 53,96 ton CO₂ per miljoen euro omzet. In de doelstelling wordt uitgegaan van een evenredige vervanging van B7 en HVO20 door HVO100. Op basis van een cumulatieve vervanging van 15% van de dieselbrandstoffen kan de uitstoot in 2024 dalen naar 307,34 ton CO₂ (46,87 ton CO₂ per miljoen euro omzet). Dit komt neer op een reductie van ruim 13%.

Het gebruik van HVO100 wordt jaarlijks verhoogd. De volgende doelstellingen zijn hierbij opgesteld:

- Over het kalenderjaar 2026 wordt er een aanvullende reductie van 4% gerealiseerd op het dieselverbruik.
- Over het kalenderjaar 2027 wordt er een aanvullende reductie van 8% gerealiseerd op het dieselverbruik.
- Over het kalenderjaar 2028 wordt er een aanvullende reductie van 12% gerealiseerd op het dieselverbruik.

Doelstelling vanaf 2025 scope 2

In 2025 start GrootGroener met de bouw van een eigen bedrijfspand. Dit bedrijfspand zal naar verwachting begin 2026 in gebruik worden genomen. Een gedeelte van het dakoppervlak van het bedrijfspand zal worden voorzien van zonnepanelen. Doelstelling is om met deze zonnepanelen het bedrijf te voorzien van de benodigde elektra en hiermee scope 2 weer energieneutraal te stellen.

3.4 Eigen stellingname

GrootGroener wil zich vergelijken met andere aannemers van vergelijkbare omvang (kleine bedrijven). De CO₂-footprint van vergelijkbare aannemers ligt tussen de 10 en 27,5 ton CO₂-uitstoot per FTE per jaar. GrootGroener bevindt zich met een uitstoot van 10,5 ton CO₂ per FTE aan de onderkant van deze range. We positioneren ons binnen dit segment van vergelijkbare aannemers en streven ernaar deze positie te behouden.

3.5 Monitoring en afwijkingen

Alle energieverbruiken worden jaarlijks geregistreerd door ze in te vullen in het Excel document: FOOTPRINT 2021(of een opvolgend jaar). Het verbruik wordt bepaald aan de hand van kilometerregistratie, facturen en gas- en elektriciteitsmeters. De vorderingen ten opzichte van het referentiejaar en de doelen worden vastgelegd in de jaarlijkse emissie-inventaris.

Tijdens de implementatie van de maatregelen wordt de voortgang jaarlijks besproken met de medewerkers. Wanneer blijkt dat de maatregelen niet of onvoldoende zijn geïmplementeerd worden corrigerende maatregelen genomen. De realisatie van geplande maatregelen wordt vastgelegd in de jaarlijkse emissie-inventaris.

Afwijkingen in het energieverbruik zoals plotselinge toe- of afnames worden geregistreerd en verklaard in de jaarlijkse Emissie inventaris. Op basis hiervan worden corrigerende en preventieve maatregelen toegevoegd aan het Energiemanagement actieplan.

3.6 Plan – Do – Check – Act

Plan and Do

Hiervoor verwijzen we naar de documenten betreffende de energieaudits. In deze documenten worden de grootste energieverbruikers geïdentificeerd, evenals de mogelijke maatregelen en de ingeschatte reducties die behaald kunnen worden.

Check and Act

Hiervoor verwijzen we naar de interne audits en registratieformulieren. Tevens is er een footprint gegenereerd waarmee gecontroleerd kan worden of de CO₂-reductie volgens planning verloopt. Wanneer zaken niet volgens planning verlopen, kan er tijdig worden bijgestuurd. Elk jaar wordt bovendien geëvalueerd of er nieuwe maatregelen onderzocht kunnen worden.

4. Invalshoek C: Transparantie

Dit hoofdstuk heeft betrekking op invalshoek C (Communicatie) en vormt het Communicatieplan zoals dit wordt gevraagd in het Handboek CO₂-Prestatieladder 3.1. Het document beschrijft de wijze waarop het beleid, doelstellingen en gerealiseerde verbeteringen ten aanzien van de CO₂-prestaties van GrootGroener worden gecommuniceerd, zowel intern (binnen de eigen organisatie) als extern.

4.1 Doel, doelgroepen en boodschap

Doel

Door helder, consequent, tijdig en volledig te communiceren over de CO₂-prestatieladder, wil GrootGroener het volgende bereiken:

- Goed geïnformeerde doelgroepen die op de hoogte zijn van het energiereductie beleid bij GrootGroener en de certificering voor de CO₂-prestatieladder.
- Er is draagvlak bij interne doelgroepen om te zoeken naar effectieve energie- en CO₂-reductiemaatregelen en zij willen daar een actieve bijdrage aan leveren.

Doelgroepen

GrootGroener werkt doelgroepgericht en stemt communicatiemiddelen en –boodschappen af op de belevingswereld van specifieke doelgroepen. Voor de CO₂-prestatieladder onderscheiden we de volgende doelgroepen:

Interne doelgroepen

- Directie/management
- Medewerkers

Externe doelgroepen

- Klanten (Overheden, semi-overheden en bedrijven)
  - Provincies (o.a. provincie Gelderland, Drenthe en Overijssel);
  - Gemeenten;
  - Semi-overheden (woningcorporaties, onderwijsinstellingen en gezondheidsinstanties);
  - Bedrijven (voornamelijk commerciële bedrijven binnen 10 km rond de bedrijfslocatie).
- Leveranciers
  - Leveranciers van goederen zoals bouwstoffen en plantmaterialen;
  - Leveranciers van werktuigen en werkbussen;
  - Leveranciers van kantoorbenodigdheden.
- Onderaannemers
  - Bedrijven die onder onze verantwoordelijkheid werkzaamheden uitvoeren.
- Branchegenoten

Om klimaatverandering tegen te gaan wil de Nederlandse overheid 49% minder uitstoot van broeikasgassen in 2030 dan in 1990. In 2050 moet de uitstoot van broeikasgassen met 95% afgenomen zijn. Om dit doel te halen neemt de Rijksoverheid maatregelen en maakt afspraken met andere partijen. De overheden waarvoor GrootGroener werkzaamheden uitvoert kan worden gezien als de voorloper op het gebied van CO₂-reductie. Het is daarom dan ook van groot belang voor de Nederlandse overheid dat de opdrachtnemers bewust omgaan met de uitstoot van CO₂ en reductiedoelstellingen opstellen.

Boodschap

De boodschap die GrootGroener uitdraagt in haar communicatie met interne doelgroepen is:

- GrootGroener streeft naar een nog duurzamere bedrijfsvoering;
- GrootGroener investeert op verschillende manieren in milieuvriendelijke middelen en kapitaal om verantwoord om te gaan met de gevolgen voor milieu en omgeving;
- GrootGroener actualiseert jaarlijks haar positie op het gebied van duurzaamheid (de CO₂-footprint en energieverbruik);
- GrootGroener stelt een energiebeleid op.
- GrootGroener is gecertificeerd voor trede 5 van de CO₂-prestatieladder;
- GrootGroener wil het gebruik van energie en de uitstoot van CO₂ verminderen, heeft hiervoor doelstellingen opgesteld en voert maatregelen in;
- GrootGroener monitort nauwlettend de voortgang bij het behalen van de doelstellingen en analyseert de trends;
- GrootGroener wil medewerkers actief betrekken bij de CO₂-prestatieladder en hun ideeën ontvangen om het energieverbruik en daarmee de CO₂-uitstoot te verminderen.

De boodschap die uitdraagt in haar communicatie met externe doelgroepen is:

- GrootGroener ondersteunt de ambitie van Nederlandse overheden;
- GrootGroener streeft naar een nog duurzamere bedrijfsvoering;
- GrootGroener investeert op verschillende manieren in milieuvriendelijke middelen en kapitaal om verantwoord om te gaan met de gevolgen voor milieu en omgeving;
- GrootGroener brengt haar huidige positie op het gebied van duurzaamheid in kaart (de CO₂-footprint en energieverbruik);
- GrootGroener stelt een energiebeleid op;
- GrootGroener certificeert zich voor trede 5 van de CO₂-prestatieladder;
- GrootGroener wil het gebruik van energie en de uitstoot van CO₂ verminderen, heeft hiervoor doelstellingen opgesteld en voert maatregelen in;
- GrootGroener monitort nauwlettend de voortgang bij het behalen van de doelstellingen en analyseert de trends;
- GrootGroener betreft medewerkers actief bij de CO₂-prestatieladder.

4.2 Communicatiedoelstellingen en onderwerpen

De communicatiedoelstellingen voor de interne doelgroepen zijn:

- Alle medewerkers van GrootGroener zijn bekend met de CO₂-prestatieladder, het energiebeleid en het belang van het verminderen van het energieverbruik en de CO₂-uitstoot;
- Medewerkers zijn zich bewust van de verantwoordelijkheid die zij hier zelf in hebben;
- Medewerkers dragen actief ideeën aan voor het verminderen van het energieverbruik en de CO₂-uitstoot.

De communicatiedoelstellingen voor de externe doelgroepen zijn:

- Externe doelgroepen zijn bekend met het energiebeleid en de doelstellingen van GrootGroener op het gebied van duurzaamheid;
- Externe doelgroepen zijn bekend met de certificering van GrootGroener voor trede 5 van de CO₂-prestatieladder;
- Externe doelgroepen zijn bekend met de maatregelen die GrootGroener doorvoert;
- Neemt om het energieverbruik terug te dringen en de CO₂-uitstoot omlaag te brengen.

Strategische uitgangspunten

- De informatie is tijdig, volledig, begrijpelijk en transparant;
- In de communicatie maakt GrootGroener gebruik van zowel eenrichtingsverkeer van bijvoorbeeld website, nieuwsbrief en jaarverslag;
- De communicatie van GrootGroener biedt voldoende ruimte voor interactie en dialoog;
- GrootGroener zet communicatie proactief in;
- GrootGroener bekijkt per doelgroep en communicatieboodschap wat de juiste communicatiemiddelen zijn om in te zetten;
- De huisstijl van GrootGroener wordt zo consequent mogelijk toegepast en verder geïmplementeerd.

Communicatieonderwerpen

- In het kader van de CO₂-prestatieladder zijn er een aantal onderwerpen waar GrootGroener over dient te communiceren. Deze communicatieonderwerpen zijn vastgelegd in de voortgangsrapportage(s) welke halfjaarlijks wordt gepubliceerd. Voor het opstellen van de voortgangsrapportages hanteert GrootGroener een standaardsjabloon waarin alle vaste thema's zijn gedocumenteerd. De volgende thema's zijn opgenomen in het standaard sjabloon van de voortgangsrapportag(es):
  - Footprint scope 1 en scope 2;
  - Footprint en voortgang scope 3;
  - Kwantitatieve reductiemaatregelen;
  - Reductiemaatregelen;
  - Maatregelen in projecten waarop CO₂ gerelateerd gunning voordeel is verkregen;
  - Effectiviteit van het systeem;
  - Informatie betreffende het huidige energieverbruik en trends binnen de organisatie en de projecten;
  - Mogelijkheden voor individuele bijdrage;
  - Voortgang van de ketenanalyse.

4.3 Communicatiemomenten en middelen

GrootGroener zet verschillende communicatiemiddelen in om haar doelgroepen te bereiken in de communicatie over de CO₂-prestatieladder.

Interne communicatie

Doelgroep	Boodschap	Middel	Frequentie
Alle medewerkers	CO ₂ -footprint, energiebeleid, reductiemaatregelen & -doelstellingen	Jaarlijkse bijeenkomst, c.q. toolbox	2 x per jaar
Management, directie	CO ₂ -footprint, energiebeleid, reductiemaatregelen & -doelstellingen	Directievergadering	2 x per jaar

Externe communicatie

Doelgroep	Boodschap	Middel	Frequentie
Klanten, burgers, (semi) overheden	Publicatie rapporten	Website en SKAO	Doorlopend
Belangstellenden	Publicatie rapporten	Website en SKAO	Doorlopend

CO₂ gunningsvoordeel

Als wij een project aannemen met CO₂-gerelateerd gunningsvoordeel, dan wordt voor dat project ook gecommuniceerd:

- Op de betreffende projectlocatie(s);
- Over de maatregelen die benoemd zijn voor dat project;
- Als een substantieel deel van het project met onderaannemers wordt uitgevoerd: zodanig dat ook alle medewerkers van de onderaannemers van dat project hiervan kennis kunnen nemen.

4.4 Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden

In onderstaande tabel is nader gespecificeerd welke relevante taken in het kader van het Energie Management Actieplan door de diverse functionarissen binnen GrootGroener worden uitgevoerd:

	Directie	CO ₂ coördinator	Administratief medewerker	Uitvoerende medewerkers
V= verantwoordelijk B= bevoegd tot handelen/ uitvoeren				
Item/taken				
Beleid en (reductie) doelstellingen vaststellen en evalueren	V/B	B	B	
Opstellen en evalueren van de emissie inventaris (jaarlijks)	V	B	B	
Opstellen van CO ₂ -footprint en voortgangsrapportage (2x/jaar)	V	B	B	
Inventariseren van reductiemogelijkheden	V/B	B	B	B
Inventariseren van sector- en keteninitiatieven	V/B	B		
Invoeren van maatregelen en acties t.b.v. het behalen van de reductiedoelstellingen	V/B	B		
Monitoren van maatregelen en acties t.b.v. het behalen van de reductiedoelstellingen	V/B	B		
(Laten) uitvoeren van interne audits	V	B		
(Laten) uitvoeren van energiebeoordelingen	V	B		
Onderhouden van contacten met stakeholders (belangstellenden en belanghebbenden) en initiëren van initiatieven of deelnemen aan initiatieven	V/B	B		
Informerende medewerkers over beleid, reductiedoelstellingen en maatregelen	V/B	B	B	B
Uitvoeren van maatregelen en opvolgen van instructies	V	B		B
Actualiseren van documenten uit de CO ₂ portfolio (halfjaarlijks)	V	B	B	
Beheren van eigen en SKAO-websites en publiceren van relevante (CO ₂) documenten	V	B	B	

5. Invalshoek D: Participatie

5.1 Onderzoek naar bestaande initiatieven

Om inzicht te krijgen in bestaande initiatieven hebben wij websites van de op niveau 4 en 5 gecertificeerde bedrijven bezocht, door naar hun CO₂-Prestatieladder pagina te gaan en daar voor een sectorinitiatief te kiezen. Ook op de website van SKAO staan veel initiatieven verzameld. Daarnaast hebben wij gekeken naar de branchevereniging om na te gaan wat er in onze branche gebeurt aan initiatieven, mogelijk in samenwerking met opdrachtgevers.

Enkele relevante bestaande initiatieven zijn bekeken op:

- www.skao.nl
- www.cumela.nl
- www.nlco2neutraal.nl
- www.duurzaammb.nl
- www.duurzameleverancier.nl
- www.cumula.nl

In dit hoofdstuk wordt aangetoond dat GrootGroener op de hoogte is van sector en/of keteninitiatieven op het gebied van CO₂-reductie die in belangrijke mate verband houden met de projectenportefeuille.

Enkele relevante bestaande initiatieven zijn:

- *Toepassen innoverende processen en producten*

Innovatieve werkmethode die de belasting voor mens en milieu zo veel mogelijk beperken en een duidelijke bijdrage leveren aan milieudoelstellingen.

- *Het nieuwe rijden*

Het Nieuwe Rijden is een initiatief om het brandstofverbruik te reduceren en zodoende de CO₂-uitstoot.

- *Duurzaam inkopen overheid*

Dit initiatief zien wij ook terug bij grotere opdrachtgevers, zoals waterschappen e.d.. Deze stellen vaker eisen dat haar aannemers gecertificeerd zijn op het gebied van duurzaamheid zoals FSC hout of CO₂-prestatieladder.

- *Brandstofbesparing*

Reductie van het brandstofverbruik en daarmee ook de CO₂-productie door gebruik van speciale brandstof. Brandstofbesparing met ECO2FUEL diesel Initiatief "Duurzaam inkopen en gezamenlijk duurzamer opereren middels het gebruik van Eco2Fuel Diesel".

- *"Sturen op CO₂" (Cumela Nederland)*

Cumela Nederland organiseert "Sturen op CO₂": twee bijeenkomsten per jaar waarbij de deelnemers uitgebreid informatie met elkaar uitwisselen, studiemateriaal inzake CO₂-reductie ontvangen en gratis toegang hebben tot een speciaal telefonisch spreekuur over het thema. Tevens worden de onderwerpen dusdanig gekozen dat ook de invalshoeken A, B en C van de norm aan bod komen.

- *"Nederland CO₂-Neutraal"*

Lidmaatschap wordt afgetast en bezoek seminar .

- *Duurzameleverancier.nl*

toegesplitst op de bouw.

5.2 Deelname VHG Domeinadviesgroep Openbaar Groen.

De Koninklijke Vereniging van Hoveniers en Groenvoorzieners (VHG) bestaat uit drie domeinen, namelijk Particuliere Tuinen, Openbaar Groen en Gebouw gebonden Groen.

Voor een stevige verankering naar de achterban en het leggen van verbindingen naar de markt, kent elk domein een adviesgroep die bestaat uit VHG-leden actief in het betreffende domein.

De VHG Domeinadviesgroep Openbaar Groen, adviseert Koninklijke Vereniging van Hoveniers en Groenvoorzieners over diverse onderwerpen in relatie tot aanleg, onderhoud en beheer van (semi) publieke ruimte (sportvelden, bedrijventerreinen, wijken, etc.).

Onderwerpen die worden besproken zijn bijvoorbeeld:

- Aanbesteden
- Duurzaam inkopen
- Lobby richting aanbestedende diensten

Doel van het initiatief

Middels de VHG Domeinadviesgroep wordt de VHG geadviseerd over de huidige markt en bijbehorende ontwikkelingen. In de overleggen van de VHG Domeinadviesgroep zijn duurzaamheid en CO₂-reductie een terugkerend thema.

Als ondernemers adviseren wij de VHG bij de keuzes tot deelname aan duurzame initiatieven.

Op deze wijze wordt geborgd dat initiatieven waaraan de VHG deelneemt van meerwaarde zijn voor haar leden en ook praktisch ingevuld kunnen worden.

Voorbeelden van enkele initiatieven die middels Domeinadviesgroep zijn besproken/gerealiseerd:

- De Groene Koers (Sectorplatform van Bouw & Infra)
- Uitvoeringsagenda Stadslogistiek
- Taskforce IPM Sportvelden (GrootGroener neemt tevens rechtstreeks deel in deze Taskforce)

Reden/ aanleiding van actieve deelname

Er is voor het initiatief van het VGH gekozen omdat dit in belangrijke mate verband houdt met onze projectenportefeuille en meest materiële emissies.

GrootGroener is als actief groenvoorziener in oost-Nederland benaderd om deel te nemen aan de Domeinadviesgroep Openbaar Groen. Achterliggende reden is dat wij graag verbinding maken tussen de praktijk binnen ons bedrijf en de vereniging voor onze branche. Op deze wijze kan de branchevereniging invulling geven aan zaken/ontwikkelingen die voor ons als ondernemers belangrijk zijn.

Rol van GrootGroener

GrootGroener vertegenwoordigt de groenvoorzieners van Oost-Nederland in de VHG Domeinadviesgroep Openbaar Groen. Het is onze rol om de VHG te adviseren in de keuzes die gemaakt moeten worden binnen diverse actuele onderwerpen.

Wat heeft GrootGroener aan deelname?

Door deelname aan de Domeinadviesgroep Openbare Ruimte zijn wij als bedrijf betrokken bij de landelijke ontwikkelingen in onze branche.

Doordat wij als eerste op de hoogte zijn van duurzame initiatieven/ontwikkelingen vanuit de VHG kunnen wij deze relatief vroeg doorvoeren in onze bedrijfsdoelstellingen.

Wat is de huidige stand van zaken?

GrootGroener neemt momenteel eenmaal per kwartaal deel aan het VHG Domeinadviesgroep overleg Openbare Ruimte. Dit overleg betreft een maandelijkse tijdsinvestering van ca. 4u incl. voorbereidingen. In 2024 is er één van de kwartaal overleggen geannuleerd door de VHG waardoor er totaal aan drie bijeenkomsten is deelgenomen.